

Aluehallintovirasto

VALTAKUNNALLISET MELUNTORJUNTAPÄIVÄT
15.–16.3.2021, Jyväskylä / etäyhteys

Ympäristöluvan myöntämisen edellytykset

Kimmo Koistinen
Itä-Suomen aluehallintovirasto
kimmo.koistinen@avi.fi

Esityksen sisältö

Ympäristöluvan myöntämisen edellytykset

- Lainsäädäntöperusta
- Ympäristölupaharkinnassa tarvittavat keskeiset tiedot
- Melua koskevaa lainsäädäntöä
- Case Sorsasalo, Kuopio

Ympäristölupa (YSL 527/2014, luvut 4-9)

- 4 luku Ympäristöluvan tarve ja lupaviranomaisten toimivalta (27-38§)
- 5 luku Lupamenettely (39-47§)
- **6 luku Lupaharkinta ja lupamääräykset (48-71§)**
- 7 luku Direktiivilaitoksen lupaharkinta (72-82§)
- 8 luku Lupapäätös (83-86§)
- 9 luku Luvan voimassaolo ja muuttaminen sekä toiminnan lopettaminen (87-96§)

Ympäristöluvan tarve (YSL 27§)

Lupa on oltava:

- ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan, josta säädetään liitteen 1 taulukossa 1 (*direktiivilaitos*) ja taulukossa 2 (*ympäristölupa*)

Lisäksi lupa on oltava

- 1) toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta;
- 2) jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista;
- 3) toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä

Lupaharkinnan perusteet (YSL 48§)

- *Lupaviranomaisen **on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset** ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään*
- ***Ympäristölupa on myönnettävä**, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset*
- Lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä **luonnonsuojelulaissa** ja sen nojalla säädetään
- Toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa

Luvan myöntämisen edellytykset (YSL 49§) 1/2

- *Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat **lupamääräykset** ja toiminnan **sijoituspaikka** huomioon ottaen, aiheudu **yksinään tai yhdessä** muiden toimintojen kanssa:*

1) terveysthaittaa;

2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;

Luvan myöntämisen edellytykset (YSL 49§) 2/2

3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;

4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;

5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua **kohtuutonta räsitusta**;

6) olennaista heikennystä edellytyksiin harjoittaa saamelaisten kotiseutualueella perinteisiä saamelaiselinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria taikka olennaista heikennystä kolttien elinolosuhteisiin tai mahdollisuuksiin harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja kolttalueella.

Määritelmät - päästö ja pilaantuminen (YSL 5§)

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *päästöllä ihmisen toiminnasta aiheutuvaa aineen, energian, **melun**, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä, johtamista tai jättämistä yhdestä tai useammasta kohdasta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään;*

2) *ympäristön pilaantumisella sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu **joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa:***

a) terveyshaittaa;

b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille;

c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista;

d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä;

e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä;

f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai

g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus;

Määritelmät – pilaantumisen vaara aiheuttava toiminta ja terveyshaitta (YSL 5§)

3) ympäristön **pilaantumisen vaaraa aiheuttavalla toiminnalla** laitoksen perustamista tai käyttämistä sekä siihen teknisesti ja toiminnallisesti kiinteästi liittyvää toimintaa taikka alueen käyttämistä tai toiminnan järjestämistä siten, että siitä saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista;

4) **terveyshaitalla** ihmisessä todettavaa sairautta, muuta terveydenhäiriötä tai sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyyttä;

...”

Ympäristölupaharkinnassa tarvittavat keskeiset tiedot

- Haetun toiminnan taustatiedot
 - sijainti, kaavoitus, olemassa olevat luvat, päätökset ja sopimukset
- Toiminnan kuvaus
 - esim. raaka-aineet, tuotantoprosessit ja tuotteet, kemikaalit, polttoaineet, energiatehokkuus
- Riskienhallinta ja poikkeukselliset tilanteet
 - esim. varautumissuunnitelma, ympäristöriskit, toiminta häiriötilanteessa
- Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarviot
 - esim. melu, värinä, pintavedet, pohjavesi, maaperä, ilma, jätteet
- Tarkkailu
 - esim. käyttö-, päästö-, jäte- ja vaikutustarkkailu
- Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)
 - vertailuasiakirjat (BREF), erityisesti niiden päätelmät (direktiivilaitokset)
 - tekniikat ja niiden päävaihtoehdot (ei-direktiivilaitokset)

Sijoituspaikan valinta (YSL 11§)

- *Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.*

Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;*
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;*
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;*
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;*
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.*

Oikeusvaikutteinen kaava toiminnan sijoittamisessa (YSL 12§)

- *Luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa **ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti**. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.*

Ympäristön tila - Ääniympäristön laatu (YSL 142 §)

- Kaikessa toiminnassa on tavoiteltava sellaista ääniympäristön laatua, jossa vaarallista tai haitallista ääntä (melu) ei esiinny terveystahaitta tai merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa aiheuttavassa määrin.
- Valtioneuvoston asetuksella säädetään 1 momentissa tarkoitetun ääniympäristön laadun turvaamiseksi ympäristönlaatuvaatimukset ja -tavoitteet. Vaatimukset ja tavoitteet voivat olla erilaisia eri melulähdetyypeille ja eri alueille ja ne voidaan kohdistaa vain määrättyihin ajanjaksoihin.

Melua koskevaa lainsäädäntöä 1/3

- VNp (993/1992) melutason ohjearvoista
 - A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq})
 - päivä (15h) / yö (9h)
 - ulkona / sisällä
 - ohjearvotasot alueen käyttötarkoituksen mukaan, esim. asumiseen / loma-asumiseen käytettävät alueet
 - taajamassa / taajaman ulkopuolella
 - iskumaisuus ja kapeakaistaisuus
- VNp (53/1997) ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista
 - A-painotettu enimmäistaso impulssiaikavakiolla (L_{AImax})
 - ohjearvotasot alueen käyttötarkoituksen mukaan, esim. asumiseen / loma-asumiseen käytettävät alueet

Melua koskevaa lainsäädäntöä 2/3

- VNa (1107/2015) tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista
 - A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq})
 - päivä (15h) / yö (9h)
 - ohjearvotasot alueen käyttötarkoituksen mukaan, esim. asumiseen / loma-asumiseen käytettävät alueet
 - iskumaisuus ja kapeakaistaisuus
- VNa (800/2010) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta
 - VNp 993/1992 mukaan, **Huom. tässä sitovina tasoina**
 - etäisyysrajat erityisen alttiista kohteesta / alttiista kohteesta
 - toiminnalle aikarajat työvaiheiden mukaan (murskaus, poraus, räjäytys, jne.)

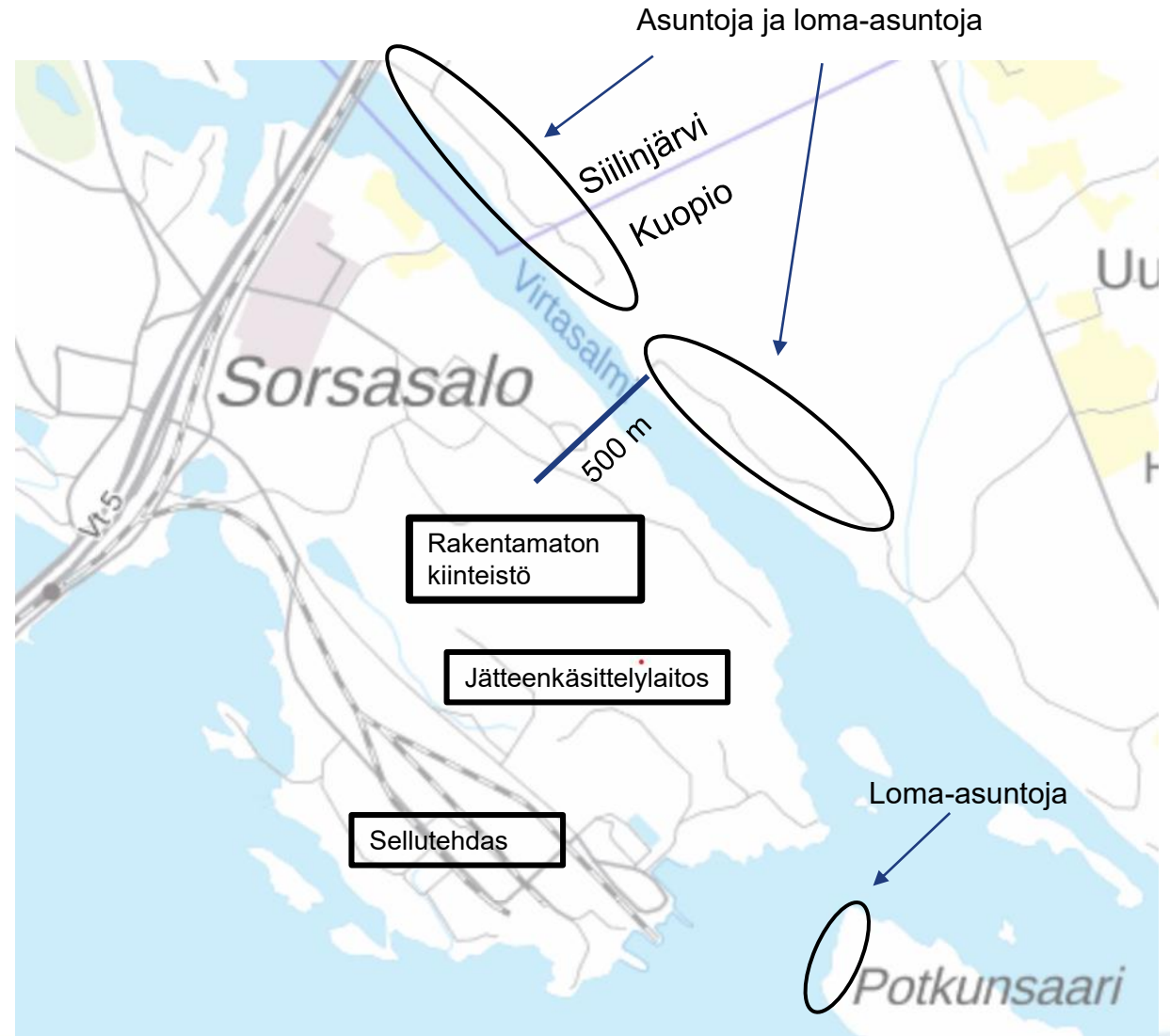

Melua koskevaa lainsäädäntöä 3/3

- VNa (903/2017) raskaiden aseiden ja räjäytysten melutasoista
 1. Ulkomelun ohjearvot alueidenkäyttöä suunniteltaessa
 - laskennallinen A-taajuuspainotettu ja impulssikorjattu vuosikeskiäänitaso (L_{Rden})
 - L_{Rden} = vuoden vuorokausiarviotaso, joka sisältää ilta-ajan (kello 19–22) 5 desibelin ja yöajan (kello 22–7) 10 desibelin lisäyksen keskiäänitasoihin sekä impulssikorjauksen (+15 dB) ja viikonloppukorjauksen (+5 dB)
 - ohjearvotasot alueen käyttötarkoituksen mukaan
 2. Ulkomelun toimenpideraja-arvot toimintaa harjoitettaessa
 - C-taajuuspainotettu äänialtistustaso (L_{CE})
 - ohjearvotasot alueen käyttötarkoituksen mukaan

Case Sorsasalo, Kuopio

Olemassa olevat melulähteet ja melutilanne alueella

- Olemassa olevat melulähteet
 - teollisuuslaitokset
 - lentotoiminta
 - sotilaslentotoiminta
 - siviililentotoiminta
 - maantieliikenne, VT5
 - rautatieliikenne
 - luonnon äänet, tuuli
 - ihmistoiminnan äänet
- Nykytilanteessa mitatut melutasot lähimmillä loma-asunnoilla Potkunsaarella ylittävät / ovat sellutehtaan luparajojen tasolla

Millaisia kysymyksiä tarkasteltava, jos luvitetaan rakentamattomalle teollisuuskiinteistölle

- Selvitetäänkö nykyinen melutaso mittauksin vai mallintaen?
- Ovatko Virtasalmen pohjoisrannan asuinalueet loma-asumiseen vai vakituiseen asumiseen tarkoitettuja alueita?
- Onko alue taajamaa?
- Onko melu impulssimaista kohteessa?

Yhteenveto

- Ympäristölupaharkinnassa on tutkittava luvan myöntämisen edellytykset. Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa. Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Kiitos!